

Postopek certificiranja skladnosti priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami z zahtevami zakonodajne dokumentacije (Uredb, Pravilnikov) poteka pri certifikacijskem organu Bureau Veritas d.o.o. (v nadaljevanju BV) v naslednjih korakih:

1. INFORMACIJE O CERTIFIKACIJSKIH ZAHTEVAH

Pred odločitvijo o vključitvi v postopek certificiranja lahko izvajalec od BV (na spletni strani www.bureauveritas.si ali proti plačilu v tiskani verziji) pridobi ustrezno verzijo izvedbene in zakonodajne dokumentacije, informacije glede poteka in stroškov certificiranja priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami ter splošne pogoje za opravljanje storitve BV. BV bo v nadaljevanju izvajalca obveščal o vseh spremembah izvedbene in zakonodajne dokumentacije vezanih na postopek certificiranja priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, ki so:

- Uredba Sveta (ES) 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov z veljavnimi dopolnitvami;
- Uredba Komisije (ES) 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora z veljavnimi dopolnitvami;
- Pravilnik o pridelavi in predelavi ekoloških kmetijskih pridelkov oziroma živil (UL RS, št. 8/14);
- Uredba Komisije (ES) 1235/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav z veljavnimi dopolnitvami;
- Pr. SPA 11-06 Pregled postopka certificiranja priprave ekoloških živil oz. jedi v obratih javne prehrane;
- Pr. SPA 11-10 Katalog neskladnosti in kriteriji za podelitev certifikatov;
- Obr. SPA 11-28 Pogodba za certificiranje EKO pridelave /predelave;
- Cenik za certificiranje ekološke pridelave/ predelave.

2. PRIJAVA

Izvajalec mora ob prvi prijavi BV posredovati ustrezno izpolnjeno prijavnico za vključitev v postopek certificiranja. V prijavi mora izvajalec posredovati naslednje podatke:

- ime obrata, sedež oziroma naslov s hišno številko in pošto,
- odgovorno osebo za izvajanje ekoloških aktivnosti
- davčno številko,
- matično številko poslovnega subjekta oziroma enotno matično številko nosilca priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami,
- podatek o organizaciji za kontrolo, ki je morebiti opravljala kontrolo v predhodnih letih, morebiti ugotovljenih neskladnostih in ukrepih za odpravo le-teh, ter morebitnem odvzemu/preklicu certifikata
- podatke o vrstah ekoloških dejavnosti za katere se želi certificirati kot npr: priprava ekoloških jedi, priprava živil z ekološkimi sestavinami. ,
- podatke o vseh lokacijah obrata javne prehrane (navesti je potrebno tudi zunanje, podpogodbene obrate, ki so vključeni v proces priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami),
- opis morebitnih konvencionalnih dejavnosti, ki se izvajajo vzporedno z ekološko dejavnostjo,
- opis ekoloških dejavnosti – potek priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami,
- izjavo izvajalca, da bo pripravljala ekološke jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, v skladu z določili zakonodajne dokumentacije,
- izjavo izvajalca, da dovoljuje organizaciji za kontrolo dostop do vseh prostorov kot tudi do zapisov in ustrezne dokumentacije

BV bo v postopek certificiranja vključil vse izvajalce, ki mu bodo posredovali ustrezno izpolnjeno/dopolnjeno prijavnico.

V primeru nejasnosti oz. nepravilnosti v prijavi mora izvajalec v roku 14 dni od prejema obvestila posredovati popravljeno oz. dopolnjeno prijavnico.

3. POGODBA

BV po prejemu pravilno izpolnjenega oz. dopolnjenega prijavnega obrazca, posreduje izvajalcu v podpis dva izvoda pogodbe o vključitvi v postopek certificiranja priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami. Pogodba se sklene za nedoločen čas z možnostjo prekinitve (pisna izstopna izjava). Izvajalec mora en izvod podpisane pogodbe posredovati BV.

4. EKO POSLOVNI PLAN

BV po prejeti popolni prijavi in sklenjeni pogodbi, posreduje izvajalcu EKO poslovni plan. Izvajalec v EKO poslovnem planu opiše, kako organizira in vodi postopke priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, ter kako zagotavlja izpolnjevanje zahtev iz zakonodajne dokumentacije. BV na osnovi EKO poslovnega plana oceni ali je izvajalec sposoben postopke priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, izvajati v skladu z zakonodajno dokumentacijo. V primeru, ko določene rubrike v EKO poslovnem planu niso izpolnjene, BV izvajalca pozove na dopolnitev. Rok za dopolnitev je največ 14 dni od prejema poziva s strani BV. Izvajalec mora v EKO poslovnem planu natančno opisati vse enote/lokacije (naslov, proces, kot npr. skladiščenje itd).

Če izvajalec v svoje ekološke procese vključi podizvajalce, morajo le-ti dokazovati spoštovanje zahtev zakonodajnih dokumentov s certifikatom za njihov ekološki proces. V kolikor podizvajalec nima ustreznega certifikata se mora s pisnim soglasjem ali medsebojnim sporazumom zavezati, da bo spoštoval zahteve iz EU uredbe 889/08, člen 86. in ostale relevantne zakonodajne dokumentacije ter omogočil zagotovil dostopnost do relevantne dokumentacije, zapisov, opreme, lokacij in področij ter osebja. V takem primeru BV tudi podizvajalce vključi v proces kontrole nosilca priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami.

Izvajalce, ki so že prejeli certifikat za pripravo ekoloških živil oz. jedi, bo BV v prvem tednu meseca decembra, pozval na dopolnitev EKO poslovnega plana. Dopolniti mora podatke, ki so rezultat spremembe postopkov priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami (podatki nosilca, področje certificiranja, novi objekti, nova receptura, nova surovina, nov tehnološki postopek...) in so jih predhodno že javili na BV.

V primeru širitve obsega ekoloških aktivnosti (prehod iz ekoloških sestavin na ekološke jedi, nova ekološka jed, , ipd), mora /izvajalec posredovati EPP z dopolnitvijo v točki »Vrsta ekoloških aktivnosti«. V tem primeru mora izvajalec posledično ustrezno dopolniti tudi ostale točke EPP.

Ob kontrolnem obisku se preverja ali proces dejansko poteka tako, kot je izvajalec navedel v EKO poslovnem planu.

5. USKLADITEV TERMINA KONTROLNEGA PREGLEDA

Vodja oddelka za certificiranja, vsako leto do 30.01. izdela načrt rednih kontrol in nadzorov za prihajajoče leto in sicer za izvajalce, ki imajo točno določene termine priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami . Izvajalci, ki procesa priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami ne izvajajo redno, bo BV 4x letno (v 3, 6, 9 in 12 mesecu) pozval, naj posredujejo predvidene termine priprave ekoloških jedi. oz jedi z ekološkimi sestavinami, ki jih bo izvajalec potrdil vsaj 5 dni pred izvedbo. Redni kontrolni pregledi so napovedani. Na podlagi ocene tveganja se pri 10% izvajalcev izvede nenapovedani redni kontrolni pregled. V primeru napovedanega kontrolnega pregleda, kontrolor BV z izvajalcem vsaj 10 dni pred napovedanim kontrolnim pregledom telefonsko uskladi natančen termin pregleda. V primeru, da izvajalec zavrne vse možne termine, sam pa ne predlaga sprejemljivega nadomestnega termina, se pri njem opravi nenapovedan kontrolni pregled.

6. KONTROLNI PREGLED

Izvajalec je dolžan zagotoviti neomejen dostop do vseh prostorov in dokumentacije povezane s pripravo ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami tako lastnih kot tudi podizvajalca, če je ta vključen v proces. Kontrolni pregled se sestoji iz pregleda dokumentacije in kontrole postopka priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, skladiščenja ekoloških sestavin/ živil,

postrežbe... Kontrolor tekom kontrolnega pregleda s pomočjo s strani VOC odobrenega EKO poslovnega plana preveri verodostojnost navedenih podatkov. Verodostojnost podatkov kontrolor potrdi s podpisom EKO poslovnega plana po opravljeni kontroli. V primeru, da se kateri od navedenih podatkov ne ujema z dejanskim stanjem, kontrolor to zapiše v zapisnik in EKO poslovnega plana ne odobri. Neskladnosti so opredeljene v priloženem dokumentu Pr. SPA 11-10 Katalog neskladnosti. V primeru neskladnosti, katerih odprava je možna in jo je mogoče preveriti s pregledom ustreznih dokazil, se ponovni kontrolni pregled ne opravi. V kolikor odprave neskladnosti ni mogoče dokazati s pomočjo ustreznih dokazil, kontrolorji organizacije za certificiranje opravijo dodatni kontrolni pregled, ki se tudi dodatno zaračuna v skladu z veljavnim cenikom.

7. ODVZEM VZORCA

BV vsako leto na podlagi ocene tveganja izdela plan vzorčenja jedi in sestavin za analizo ostankov FFS, GSO in težkih kovin in sicer pri vsaj 5% od vseh izvajalcev, ki so pri BV vključeni v postopek certificiranja EKO pridelave / predelave. Prav tako pa se izvede vzorčenje v primeru ko kontrolor posumi, da izvajalec ne izvaja postopkov priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami v skladu z veljavnimi zakonodajnimi dokumenti (GMO, nedovoljeni dodatki, nedovoljena tehnološka sredstva ipd.) je kontrolor dolžan odvzeti vzorec ter ga posredovati v ustrezno analizo. Vzorčenje vpiše v zapisnik o vzorčenju in v zapisnik kontrole in sicer: razlog za vzorčenje, vrsta živila oz jedi, datum priprave, vrsta analize. Zapisnik o odvzemu vzorca se izdela v dveh izvodih. V primeru potrditve suma, stroške analize krije izvajalec, v nasprotnem BV.

8. DOKAZILA

Kontrolor od izvajalca zahteva vso dokumentacijo, ki posredno dokazuje skladnost priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami z veljavnimi normativnimi dokumenti (računi, certifikati dobaviteljev in proizvajalcev, dobavnice, tehnološki zapisi, veljavne recepture, jedilniki, pogodbe,...) in jo je izvajalec navedel v EKO poslovnem planu. Kot dokazilo se lahko sprejme le dokument, ki je sledljiv (številka dokumenta ali datum izdelave in avtor, vključno s podpisom) in vsebuje relevantne in ažurne podatke. Dokumenti (dokazila) morajo biti originali ali pa kontrolirane kopije ter morajo omogočiti preverjanje vhodov in izhodov v procesu priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami (nakup, skladiščenje in poraba sestavin ter priprava in postrežba ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami).

9. ZAKLJUČEK KONTROLNEGA PREGLEDA

Po izpolnitvi vseh točk iz vprašalnika, kontrolor BV pristopi k izdelavi zapisnika. V zapisnik vpiše morebitne neskladnosti in sklic na zahtevo zakonodajne dokumentacije. Na podlagi kataloga neskladnosti določi teže neskladnosti ter v primeru majhne neskladnosti navede usklajeni korektivni ukrep in rok za njegovo izvedbo (max. 28 dni). V primeru velike neskladnosti oz hude kršitve (poneverba) Kontrolor izvajalca opozori, da odprava neskladnosti ni možna ter verjetno sledi ne izdaja oz. preklic certifikata. V primeru, da je bil odvzet vzorec, se to v zapisniku ustrezno označi, ter navede razlog za vzorčenje, vrsta vzorca, šifra vzorca (datuma priprave) in vrsta analize. Zapisnik podpišeta izvajalec in kontrolor. Zapisnik se izdela v dveh izvodih. V primeru, ko se izvajalec ne strinja z ugotovitvami kontrolorja in noče podpisati zapisnika, kontrolor to zapiše na zapisnik. Postopek se nadaljuje kot ugovor izvajalca na odločitev.

10. ODLOČITEV O IZDAJI/ZAVRNITVI IZDAJE/PREKLICU CERTIFIKATA

Po opravljenem kontrolnem pregledu kontrolor preda vodji oddelka za certificiranje naslednje dokumente: zapisnik, vprašalnik in EKO poslovni plan. V primeru ugotovljenih neskladnosti oz. vzorčenju sestavin / jedi, vodja oddelka za certificiranje posreduje kontrolorju v potrditev / vrednotenje dokazila o odpravi neskladnosti oz. poročilo o laboratorijskem preskušanju. Ta potrdi ustreznost z odgovorom po e-pošti oz. s potrditvijo na dokazilih. Po prejetju vse dokumentacije kontrole (Poročilo o presoji, vprašalniki, s strani presojevalca ovrednotena dokazila o odpravi neskladnosti in poročila o laboratorijskem preskušanju, vodja oddelka za certificiranje preveri ali izvajalec izpolnjuje pogoje za izdajo certifikata ali ne. V primeru, da izvajalec izpolnjuje vse pogoje (odprava morebitnih neskladnosti v roku, posredovanje vseh zahtevanih dokumentov, plačilo stroškov kontrole, vodja oddelka za certificiranje vodi certifikacijskega organa (VCO) predlaga, da se izvajalcu izda certifikat, kar VCO potrdi s podpisom certifikata. V primeru

neizpolnjevanja pogojev, se izda odločba o zavrnitvi izdaje oz. preklicu certifikata. V odločbi je navedena neskladnost oz. razlog za zavrnitev izdaje certifikata, ter sklic na člen iz zakonodajne dokumentacije, na podlagi katerega se certifikat ne izda oz. prekliče. Prav tako so v odločbi poleg pouka o pravnem sredstvu, navedeni tudi vsi ukrepi, ki jih mora izvajalec ob prejetju odločbe izvesti za ponovno pridobitev certifikata oz. ponovno uvrstitev umaknjenelega proizvoda na certifikat. *V primeru, ko je odločba rezultat obvestila pristojne inšpekcije, drugega certifikacijskega organa ali kupca njegovih proizvodov, v njej teh virov ne navajamo.* Rok za izdajo certifikata/odločbe je 28. dni od opravljene kontrole oz. prejema dokazil o odpravi neskladnosti. Rok za preklic certifikata je 7 dni od opravljene kontrole oz. posredovanja neustreznih dokazil o odpravi neskladnosti.

Kadar izvajalec izstopi z izstopno izjavo iz procesa certificiranja, certifikat prekličemo. V primeru, ko izvajalec poleg izstopne izjave posreduje tudi dokazilo o prijavi k drugemu certifikacijskemu organu, ostane certifikat veljaven do izdaje certifikata novega certifikacijskega organa in ne več kot 3 mesece od datuma izstopa. Izvajalec mora najkasneje v 3 mesecih od datuma izstopa vrniti original certifikata na sedeže certifikacijskega organa BV.

11. NAVEDBE NA CERTIFIKATU:

Na certifikatu so navedeni naslednji podatki:

1. Številka dokumenta,
2. Ime in naslov izvajalca; glavna dejavnost, kot npr: priprava ekoloških jedi, priprava jedi z ekološkimi sestavinami.
3. Ime naslov in šifra certifikacijskega organa (SI-EKO-003),
4. Skupine proizvodov/ dejavnosti:
  - Proizvodi rastlinskega izvora,
  - Proizvodi živalskega izvora,
  - Predelani proizvodi,
5. *Opredelitev priprave: priprava ekoloških jedi, priprava jedi z ekološkimi sestavinami in tudi priprava neekoloških jedi, če poteka vzporedna priprava jedi. Kadar izvajalec ni/ ne bo pripravljaj določene vrste ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, teh ne uvrstimo v certifikat.*
6. Datum pregleda,
7. Obdobje veljavnosti:
  - Proizvodi rastlinskega izvora od .... do.....
  - Proizvodi živalskega izvora od .... do .....
  - Predelani proizvodi od .... do .....
8. Na certifikatu mora biti navedeno, da je bil izdan na podlagi zakonodajnih dokumentov (Uredbe in Pravilnika) ter, da je navedeni izvajalec svojo dejavnost prepustil kontroli certifikacijskega organa ter izpolnjuje zahteve iz navedenih uredb in pravilnika.
9. Kraj in datum izdaje certifikata,
10. Podpis vodje certifikacijskega organa.

Certifikati se lahko kopirajo samo v celoti!

12. OZNAČEVANJE

Ekološka jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami je potrebno označevati skladno s Pravilnikom. Minimalna zahteva je, da je na mestu ponudbe za jedi na voljo certifikat izvajalca oz. dobavitelja. Predpakirana živila je potrebno označiti z nacionalnim znakom »ekološki«. Vsak izvajalec mora po prejetju certifikata posredovati vlogo na MKO, za podelitev zaščitnega znaka ekološki. Vloga mora vsebovati: identifikacijske podatke o vlagatelju, navedbo ekološkega jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami in kopijo certifikata. V vidnem polju znaka »ekološki«, mora biti zapisana šifra certifikacijskega organa (SI-EKO-003).

Primer:

ekološki
SI-EKO-003

Ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, pripravljenih v obratih javne prehrane, se ne sme označevati z znakom EU za ekološko kmetijstvo. Uporaba besede »ekološki« in okrajšav »EKO« ali »BIO« je možna v naslednjih primerih:

- V imenu obrata javne prehrane, če so prav vsa živila oz. jedi pripravljena v skladu z zakonodajnimi dokumenti;
- Pri poimenovanju jedi, če je min. 95% ekoloških sestavin in max. 5% dovoljenih konvencionalnih sestavin iz priloge;
- Pri poimenovanju ene ali več sestavin jedi, če je sestavina pridelana/ predelana v skladu z zakonodajnimi dokumenti;

Pri označevanju jedilnika, če so vse jedi pripravljene v skladu z zakonodajnimi dokumenti. Izvajalci, ki so pridobili certifikat za pripravo ekoloških jedi oz jedi z ekološkimi sestavinami, se lahko sklicujejo na certifikat in uporabljajo logotip BV na dokumentih, kot so npr. dopisi, promocijski materiali, spletno oglaševanje ipd, pri čemer morajo za odobritev pisno zaprositi BV.

13. NADZOR

Vsi nadzorni obiski so nenapovedani. BV na podlagi splošne ocene tveganja, upoštevajoč možnost vzporedne priprave, način priprave ter neskladnosti iz predhodnih kontrol izvaja nadzore in sicer:

1. Nadzor pri izvajalcu
2. Nadzor nad uporabo certifikata.

Vrsto nadzora opredeli BV. Nadzor Ad 1 se izvaja enako kot redni kontrolni pregled. Izvaja se pri min. 10% izvajalcev.. Rezultat nadzora je zapisnik. Nadzor Ad 2. pa se opravi prek izbranih sredstev obveščanja in mesta ponudbe ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami. Preverja se označevanje oz pravilna raba podeljenega certifikata. Izvaja se pri min. 5% izvajalcev. Rezultat nadzora Ad 2. je Poročilo o nadzoru nad uporabo certifikata, ki vsebuje: ime izvajalca, datum nadzora v prometu, mesto nadzora (radio, televizija, splet, pisni medij, prodajno mesto). . V primeru, da BV o neizpolnjevanju zahtev iz zakonodajne dokumentacije obvesti pristojna inšpekcija, drugi certifikacijski organ, izvajalec ali kupec njegovih proizvodov, pri izvajalcu izvedemo izredni nadzorni pregled, ki poteka na enak način in ob uporabi istih navodil za delo in obrazcev kot redni kontrolni pregled. Odzivni rok za takšne primere je 1 delovni dan.

14. JAVLJANE SPREMENB IN REKLAMACIJ

V primeru sprememb v procesu priprave ekoloških jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami, kot so: nov / spremenjen proces, nova lokacija, sprememba terminov izvajanja ekoloških procesov, nova receptura, nova deklaracija, nov dobavitelj, nov podizvajalec, nova odgovorna oseba in sprememba v lastništvu ipd, nas mora izvajalec o tem obvestiti pred nastopom sprememb. oz v primeru spremembe lastništva in imenovanju nove odgovorne osebe, ob spremembi. Ravno tako je izvajalec dolžan BV v roku 7 dni obvestiti o vseh upravičenih reklamacijah/neskladnostih, ugotovljenih s strani kupca ali uradnega nadzora, vezanih na njegove certificirane ekološke jedi oz. jedi z ekološkimi sestavinami.

15. REKLAMACIJA (PRITOŽBA ALI UGOVOR)

Izvajalec lahko poda pritožbo zoper izvedbo postopka certificiranja, oziroma ugovor na odločitev. Pritožbo ali ugovor mora podati v 15 dneh od nastanka razloga za pritožbo, oziroma od prejema odločitve ter jo posreduje v pisni obliki po pošti (priporočeno ali s povratnico) ali pa osebno dostavi na sedež BV. Reklamacijo obravnava in o njej odloča s strani BV imenovana komisija za obravnavanje reklamacij, ki poda odgovor (odgovor na reklamacijo) v roku 60 dni od prejema.

Odločbo izda vodja certifikacijskega organa BV. Vsi člani omenjene komisije morajo biti neodvisni od predmeta reklamacije. Reklamacija ne zadrži izvršitve odločbe.
V primeru, da se izvajalec ne strinja z odločitvijo komisije za obravnavanje reklamacij, lahko sproži upravni spor na pristojnem sodišču.